

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

11.06.2021

п.г.т.Алексеевское

КАРАР

№ 213

**Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районының
«Абдулла Баттал исемендәге Зур Тигәнәле
төп гомуми белем бирү мәктәбе»
Муниципаль бюджет гомуми белем бирү
учреждениесе Уставын раслау турында**

Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 108 маддәсендәге 5 өлешенә туры китерү максатларында һәм, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының 2020 елның 28 декабрәндәге П 2165/20-Д-ГН номерлы Мәгариф өлкәсендә күзәтчелек һәм контроль Департаментының Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының муниципаль казна учреждениесендә хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмәсен исәпкә алып,

караар бирәм:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Абдулла Баттал исемендәге Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын яңа редакциядә расларга (Кушымта).

2. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Абдулла Баттал исемендәге Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын раслау турында» Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының 2020 елның 26 октябрәндәге 398 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Абдулла Баттал исемендәге Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе директоры А.Н.Сәйфетдиновага Уставны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алырга.

4. Әлеге қарарның үтәлешен контрольдә тотуны башкарма комитет житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары А.В.Симашеваға йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'O. A. Gaynullin', written in a cursive style.

О.А.Гайнуллин

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
башкарма комитетының
2021 елның 11 июнендәге
213 номерлы карары белән
РАСЛАНДЫ

Башкарма комитет җитәкчесе
_____ О.А.Гайнуллин

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының
«Абдулла Баттал исемендәге Зур Тигәнәле төп гомуми белем
бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем
бирү учреждениесе
УСТАВЫ**

1. Гомуми нигезләмәләр

- 1.1. Әлеге Устав Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Абдулла Баттал исемендәге Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе эшчәнлеген җайга сала (алга таба - Учреждение).
- 1.2. Учреждениене гамәлгә куючы - Татарстан Республикасының Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлеге.
- 1.3. Учреждениенең тулы рәсми исеме рус телендә:
Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Большеутиганская основная общеобразовательная школа имени Абдуллы Баттала» Алексеевского муниципального района Республики Татарстан.
Учреждениенең кыскартылган рәсми исеме рус телендә: МБОУ «Большеутиганская ООШ им. А. Баттала».
- Учреждениенең тулы рәсми исеме татар телендә: Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Абдулла Баттал исемендәге Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе».
- Учреждениенең кыскартылган рәсми исеме татар телендә: МБГББУ «А. Баттал ис. Зур Тигәнәле ТГББМ».
- 1.4. Учреждение үз эшчәнлегенен төп максаты буларак табыш алынмаган һәм катнашучылар арасында алынган табышны бүлешми торган коммерцияле булмаган оешма булып тора.
- 1.5. Учреждение юридик зат булып тора, аерымланган мөлкәткә ия, мөстәкыйль баланслы, билгеләнгән тәртиптә кредит оешмаларында счетлар һәм Федераль казначылыкның территориаль органнарында, Татарстан Республикасының финанс органнарында шәхси счетлар ачарга хокуклы, үз исеменнән шартнамәләр төзәргә, мөлкәти һәм мөлкәти булмаган шәхси хокуклар сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, бурычлар тотарга, судта дөгъвачы һәм җавап бирүче булырга мөмкин.
- 1.6. Учреждениенең үз исеме белән рус һәм татар телләрендә мөһер, штамп, бланклар, шулай ук билгеләнгән үрнәктәге башка мөһерләр һәм штамплары бар, товар билгесе, фирма исеме, эмблемасы һәм башка реквизитлары булырга мөмкин.
- 1.7. Учреждение эшчәнлек вакытын чикләмичә төзелгән.
- 1.8. Оештыру-хокук формасы: муниципаль учреждение.
- 1.9. Учреждение тибы: бюджет.
- 1.10. Белем бирү оешмасының төре: гомуми белем бирү учреждениесе.
- 1.11. Учреждениенең урнашкан урыны: Татарстан Республикасы Алексеевск районы Зур Тигәнәле авылы.
- 1.12. Юридик зат адресы: 422911, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Зур Тигәнәле ав., А. Баттал ур., 27 й.
- 1.13. Белем бирү эшчәнлегенә түбәндәге адрес буенча башкарыла: 422911, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Зур Тигәнәле ав., А. Баттал ур., 27 й.
- 1.14. Филиаллар һәм вәкилләкләр оешмасына ия түгел.
- 1.15. Учреждение гамәлгә куючысы функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты

башкара, аның исемнен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе чыгыш ясый (алга таба - Гамәлгә куючы).

1.16. Мөлкәт милекчесе функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының мөлкәти һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы гамәлгә ашыра (алга таба - Милекче).

1.17. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ карамагындагы учреждениесе (алга таба - Мәгариф бүлеге).

1.18. Күрсәтелгән органнарның вәкаләтләрен аеру Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының норматив хокукый акты нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.19. Учреждение Россия Федерациясе законнарында каралган мәгариф өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәмин итү өчен эшләр башкару, муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен булдырылган.

1.20. Учреждение Россия Федерациясе гражданнына һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез гомуми белем алуга хокукны гамәлгә ашыру өчен булдырылган.

1.21. Учреждениедә сәяси партияләрен, иҗтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрен һәм оешмаларның (берләшмәләрен) оештыру структураларын булдыру һәм аларның эшчәнлеген рөхсәт ителми.

1.22. Укучылар инициативасы белән Учреждениедә балалар иҗтимагый берләшмәләре төзелергә мөмкин.

2. Учреждениең максатлары, предметы һәм эшчәнлек төрләре

2.1. Учреждение үз эшчәнлеген федераль законнар, башка норматив хокукый актлар, муниципаль хокукый актлар һәм элек Устав нигезендә билгеләнгән эшчәнлек предметы һәм максатлары нигезендә гамәлгә ашыра.

2.2. Учреждение эшчәнлеген предметы булып кеше, гаилә, җәмгыять һәм дүләт мәнфәгатьләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем алуга Россия Федерациясе гражданнының конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру; сәламәтлекне саклауны һәм ныгытуны тәмин итү һәм шәхеснең һәрьяклап үсеше өчен уңай шартлар тудыру, шул исәптән укучыларның үзлегенән белем алуга һәм өстәмә белем алуга ихтыяжын канәгатьләндерү мөмкинлеге; ял итүне тәмин итү, мәдәни, спорт һәм башка эшчәнлек өчен шартлар тудыру тора.

2.3. Учреждение эшчәнлеген төп максаты мәктәпкәчә белем бирүнең, башлангыч гомуми, төп гомуми белем бирүнең төп белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру.

2.4. Учреждение эшчәнлекләрен төп максаты булмаган түбәндәге белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы: өстәмә гомуми белем бирү программалары, һөнәри белем бирү программалары (лицензия булганда).

2.5. Учреждение элек Уставта каралган төп эшчәнлек төрләре нигезендә муниципаль бирем үти, ул Учредитель тарафыннан төзелә һәм раслана. Учреждение муниципаль биремне үтәүдән баш тартырга хокуклы түгел.

2.6. Муниципаль биремне үтәү өчен, шулай ук ул булдырылган максатларга ирешү өчен, Учреждение эшчәнлекнең төп төрләрөн гамәлгә ашыра:

- 1) мәктәпкәчә белем бирүнең төп белем бирү программасын гамәлгә ашыру;
- 2) башлангыч гомуми белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыру;
- 3) төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыру;
- 4) гамәлдәге законнарда каралган очракларда укучылар өчен өйдә белем бирүне оештыру;
- 5) башлангыч гомуми белем бирүнең жайлаштырылган төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыру;
- 6) төп гомуми белем бирүнең жайлаштырылган төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыру;
- 7) өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру (лицензия булганда);
- 8) балаларны карау һәм тәрбияләүне гамәлгә ашыру;
- 9) экстерннар өчен арадаш аттестация оештыру һәм уздыру;
- 10) укучыларны тукландыруны оештыру буенча хезмәт күрсәтүләр;
- 11) индивидуаль уку планы буенча уку, шул исәптән тизләтелгән уку; өйрәнелә торган белем бирү программасы чикләрендә Учреждениенң локаль норматив акты белән билгеләнгән тәртиптә;
- 12) дәүләт йомгаклау аттестациясен уңышлы үткән затларга белем бирү турында документлар, түбәндәге дәрәжәдәге гомуми белем алуны раслый торган документлар: төп гомуми белем (төп гомуми белем турында аттестат белән раслана);

2.7. Учреждение үзенә милек хокукында яки башка закон нигезендә беркетелгән мөлкәтне файдаланып, эшчәнлекнең башка (белем булмаган) төрләрөн гамәлгә ашырырга хокуклы:

- 1) театраль тамашалар, концертлар һәм башка сәхнә чыгышларын оештыру һәм кую эшчәнлегенә;
- 2) физкультура-савыктыру эшчәнлегенә (спорт чараларын, спорт бәйрәмнәрен, спорт ярышларын һәм турнирларны оештыру һәм уздыру);
- 3) педагогика, гомуми һәм яшь психологиясе, гаилә һәм тәрбия психологиясе, һөнәри ориентация һәм гомуми белем алу мәсьәләләре буенча укучыларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә) консультация хезмәте күрсәтү;
- 4) тиешле белем бирү программаларында һәм дәүләт белем бирү стандартларында каралмаган махсус курслар һәм дисциплиналар циклырын уку;
- 5) уку-тәҗрибә участогы һәм уку-житештерү остаханәләре хезмәтләре;
- 6) педагогик хезмәткәрләр, житәкчеләр һәм башка категория хезмәткәрләр өчен методик чаралар оештыру һәм үткөрү (конкурслар, мастер-класслар, семинарлар, кинәшмәләр, конференцияләр, жылышлар, фестивальләр, түгәрәк өстәлләр һ.б.);
- 7) каникуллар чорында укучыларның ялын һәм сәламәтләндерүен оештыру;
- 8) төп гомуми белем бирү программаларын үзләштерүдә кыенлыклар кичерүче, ата-аналар (законлы вәкилләр) гарызнамәләре буенча үз үсешендә һәм социаль адаптациясендә укучыларга психологик-педагогик, медицина һәм социаль

ярдәм күрсәтү буенча хезмәт күрсәтүләр;

- 9) балаларны карау һәм тәрбияләү хезмәтләре;
- 10) физкультура-савыктыру хезмәтләре күрсәтү;
- 11) төрле юнәлештәге клубларда, студияләрдә, түгәрәкләрдә дәресләр оештыру;
- 12) мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән балаларны мәктәп тормышы шартларына яраклаштыру, I сыйныфка керүгә әзерлек буенча дәресләр оештыру;
- 13) чаралар, конкурслар, фестивальләр оештыру һәм уздыру;
- 14) фәнни продукция, интеллектуаль милек объектларын булдыру һәм тапшыру;
- 15) грантларны да кертеп, конкурс нигезендә фәнни-тикшеренү эшләрен башкару;
- 16) китапханә хезмәтләре күрсәтү, спорт корылмалары, исәпләү техникасы, оештыру техникасы;
- 17) Интернеттан файдалану буенча хезмәт күрсәтүләр;
- 18) фәнни һәм ижади, консультация, мэгърифәтчелек эшчәнлегә;
- 19) гражданның сәламәтлеген саклау өлкәсендәге эшчәнлек;
- 20) учреждение укучылары һәм хезмәткәрләре өчен экскурсияләр оештыру;
- 21) педагог-психолог, педагог - логопедның индивидуаль консультацияләре;
- 22) баланың психик һәм сөйләм үсешен коррекцияләү буенча индивидуаль дәресләр;
- 23) балаларның психик һәм сөйләм үсешен коррекцияләү буенча төркем дәресләре;
- 24) балаларның ялын оештыру;
- 25) Учреждение милкендәге күчемсез мөлкәтне арендага бирү;
- 26) нәшрият эшчәнлегә;
- 27) фотога һәм видеога төшерү өлкәсендәге эшчәнлек.

2.8. Учреждение фәнни һәм (яисә) ижади эшчәнлек алып барырга хокуклы.

2.9. Мэгърифен эчтәлегә Учрежденияда гамәлгә ашырыла торган гомуми белем бирү программалары белән билгеләнә.

Учреждение белем бирү программаларының түбәндәге төрләрен гамәлгә ашыра:

- төп гомуми белем бирү программалары;
- өстәмә гомуми белем бирү программалары.

2.10. Учреждение гомуми белем бирүнең түбәндәге дәрәжәләре нигезендә белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

Мәктәпкәчә белем. Әлегә дәрәжәдә федераль дәүләт стандартлары нигезендә мәктәпкәчә белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

Башлангыч гомуми белем. Әлегә дәрәжәдә федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә башлангыч гомуми белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

Төп гомуми белем. Әлегә дәрәжәдә федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

2.11. Учреждение түбәндәге юнәлешләр буенча өстәмә белем бирә:

- техник;

- табигый-фәнни;
- физкультура-спорт;
- сәнгатьчә;
- туристик-туган якны өйрәнүчә;
- социаль-гуманитар.

3. Учреждение һәм мөлкәт эшчәнлеген мөлкәт һәм финанс белән тәэмин итү

3.1. Учреждение мөлкәтен формалаштыру чыганаclarы түбәндәгеләрдән гыйбарәт: гамәлгә куючы законда билгеләнгән тәртиптә тапшырган мөлкәт, акча чаралары, керем китерә торган эшчәнлектән кергән керемнәр, акчалата һәм мөлкәти формага түләүсез керемнәр, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә башка чыганаclar.

3.2. Мөлкәт объектлары (биналар, корылмалар, автомобильләр, жиһазлар һәм башкалар) Гамәлгә куючы тарафыннан оператив идарә итү хокукында Учреждениегә беркетелә.

3.3. Муниципаль биремне үтәү өчен Учреждениегә кирәкле жир кишәрлеге аңа даими (вакыты чикләnmәгән) файдалану хокукында бирелә.

3.4. Учреждение гамәлгә куючының һәм мөлкәт милекчесенә ризалыгынан башка күчемсез мөлкәт һәм аңа беркетелгән яисә үзенә бүлеп бирелгән мөлкәт хисабына сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт белән эш итәргә хокуксыз.

3.5. Аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт дигәндә күчемле мөлкәт аңлашыла, аннан башка үзенә устав эшчәнлеге Учреждениесе тарафыннан тормышка ашырылу шактый кыен булчак.

3.6. Мөлкәтне аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт категориясенә кертү турындагы карар күрсәтелгән мөлкәтне Учреждениегә беркетү турында яисә күрсәтелгән мөлкәтне сатып алуга акчалар бүлеп бирү хакында карар кабул итү белән бер үк вакытта кабул ителә.

3.7. Учреждение үзенә беркетелгән милекне һәм үзенә Учредитель бүлеп биргән акчага сатып алынган мөлкәтне әлеге Уставта күрсәтелгән максатларны һәм эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен генә файдалана.

3.8. Мөлкәт белән оператив идарә итүне гамәлгә ашырганда Учреждение түбәндәгеләргә бурычлы:

- мөлкәтне нәтижәле файдалану;
- устав максатларында мөлкәтнең сакланышын һәм алардан файдалануын тәэмин итәргә;
- мөлкәтнең техник торышын начарайтуга юл куймаска (мөлкәтнең норматив тузуына бәйле рәвештә начарлануға кагылмый);
- мөлкәткә агымдагы ремонт ясарга.

3.9. Учреждениене финанс белән тәэмин итү расланган муниципаль бирем нигезендә субсидияләр рәвешендә Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары һәм гамәлгә куючы тарафыннан раслана торган нормативлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.10. Муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәмин итү, Учредитель тарафыннан Учреждениюгә беркетелгән яисә сатып алынган күчемсез мөлкәтне һәм аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәтне тотуга чыгымнарны исәпкә алып, мондый мөлкәтне сатып алуга Учредитель тарафыннан үзенә бүлөп бирелгән акчалар, салымнар түлөгә чыгымнар исәбенән, тиешле мөлкәт, шул исәптән жир кишәрлекләре таныла торган салым салу объектлары буларак гамәлгә ашырыла.

3.11. Муниципаль биремне үтәүгә бирелгән финанс белән тәмин итү күләме аны үтәү срогы давамында бары тик муниципаль биремне тиешле дәрәжәдә үзгәрткәндә генә кими.

3.12. Учреждение муниципаль бурычтан тыш эшләргә башкарырга, физик һәм юридик затлар өчен түләүле һәм бер үк төрле шартларда бер төрле хезмәт күрсәткән өчен әлеге Уставта күрсәтелгән эшчәнлек төрләре буенча хезмәтләр күрсәтергә хокуклы (алга таба - түләүле хезмәтләр).

3.13. Түләүле хезмәтләрне оештыру һәм күрсәтү тәртибе Учреждениенен локаль норматив акты белән билгеләнә. Түләүле хезмәтләр күрсәткән өчен түләүне билгеләү тәртибен Учредитель билгели.

3.14. Учреждение устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә өстәмә финанс һәм матди чаралар жәлеп итәргә хокуклы:

- өстәмә түләүле мөгариф хезмәтләре күрсәткән өчен алынган физик затлар, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар акчалары;
- физик һәм юридик затларның ирекле иганәләре;
- физик һәм юридик затларның максатчан кертемнәре;
- продукцияне һәм хезмәт күрсәтүләргә сатудан алынган керем, шулай ук табыш китерә торган башка керемнән, рөхсәт ителгән эшчәнлектән;
- Россия Федерациясе законнары нигезендә башка чыганақлардан акчалар.

3.15. Өстәмә финанс чаралары мөгариф процессын тәмин итү, үстерү һәм камилләштерү ихтыяжларына Учреждение тарафыннан файдаланыла. Учреждение тарафыннан өстәмә акчалар жәлеп итү Учреждение эшчәнлеген финанс белән тәмин итүнең нормативларын һәм (яисә) абсолют күләмнәрен бюджет акчалары исәбенән киметүгә китерми.

3.16. Учреждениюгә бирелә торган түләүле өстәмә белем бирү һәм башка хезмәт күрсәтүләрдән керем белем бирү процессын тәмин итү, үстерү һәм камилләштерү ихтыяжларына Учреждение тарафыннан файдаланыла.

3.17. Өстәмә финанс чараларын жәлеп итү Учреждение эшчәнлеген финанс белән тәмин итүнең нормативларын һәм (яисә) абсолют күләмнәрен бюджет акчалары исәбенән киметүгә китерми.

3.18. Учреждение муниципаль контрактлар төзү юлы белән тиешле финанс елына бүлөп бирелгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет акчалары исәбенән товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр китерүгә заказчы булырга хокуклы.

4. Эшчәнлекне оештыру һәм Учреждение белән идарә итү

4.1. Учреждение федераль һәм республика дәрәжәсендәге норматив хокукый

актлар һәм әлеге Устав нигезендә гамәлгә ашырыла һәм бердәм житәкчелек һәм коллегияльлек принципларын берләштерү нигезендә төзелә.

4.2. Идарә органнарының структурасы, аларны формалаштыру тәртибе, вәкаләтләр һәм компетенциясе Учреждение тарафыннан карарлар кабул итү һәм Учреждение исеменнән чыгыш ясау тәртибе Идарә органнары эшчәнлеген регламентлаштыручы Россия Федерациясе законнары, әлеге Устав һәм локаль норматив актлар белән билгеләнә.

4.3. Учреждениенең бердәм башкарма органы - Учреждение эшчәнлегенә ағымдагы житәкчелек итүче директор.

4.4. Учреждение директоры үз вазыйфасына билгеләнә һәм «Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ башлыгы боерыгы белән мәгариф өлкәсендә вәкаләтләр бүлешү һәм мәгариф оешмасы житәкчесе вазыйфасына билгеләү тәртибе нигезендә үз вазыйфасыннан азат ителә.

4.5. Директорның вәкаләтләре чоры хезмәт килешүе белән билгеләнә.

4.6. Мәгариф, фән, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен Учреждение директоры боерыклар чыгара.

4.7. Учреждение директоры үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра

4.8. Учредитель тарафыннан расланган вазыйфаи инструкция.

4.9. Директор үз вәкаләтләренә бер өлешен урынбасарларга, шул исәптән үзе булмаганда вакытлыча тапшырырга хокуклы.

4.10. Учреждение директоры ышанычнамәсез Учреждение исеменнән эш итә, шул исәптән аның мәнфәгатләрен дөүләт һәм муниципаль органнарда, суд системасы органнарында якый, аның исеменнән алып-бирешләр кыла.

4.11. Директор компетенциясенә керә:

- түбәндәге раслау:

- 1) Учреждениенең локаль норматив, боерык актлары;
- 2) финанс һәм матди чаралар керү һәм аларны тоту турында еллык хисап;
- 3) үз-үзенә тикшерү нәтижәләре турында хисап;
- 4) Учреждениенең штат расписаниесе һәм тарификация исемлекләре;
- 5) Учреждениенең белем бирү программалары;
- 6) Учреждениене үстерү программасын гамәлгә куючы белән килештереп;
- 7) дәрәслекләр исемлегә дөүләт аккредитациясе булган башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан файдалануга кертелгән дәрәслекләренә расланган федераль исемлегә нигезендә, шулай ук күрсәтелгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда мондый оешмалар тарафыннан файдалануга кертелгән уку пособиеләре;
- 8) Учреждениенең укуы планы;
- 9) Учреждениенең календарь уку графигы;
- 10) дәрәстән тыш эшчәнлекнең уку предметлары һәм курслары буенча эшче программалары;
- 11) ағымдагы контрольне гамәлгә ашыру һәм арадаш аттестация узу графигы;
- 12) Укучыларны бүләкләү өчен укуы, физкультура, спорт, ижтимагый, фәнни, фәнни-техник, ижади, эксперименталь һәм инновацион эшчәнлектәге уңышлары өчен төркемнәр һәм бүләкләү шартлары нигезендә исемлекләр;
- 13) Учреждение эше планнары.

- хезмәткәрләргә эшкә кабул итү; алар белән эш шартнамәләрен төзү һәм өзү;
  - вазыйфай бурычларны бүлү;
  - хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү шартларын булдыру һәм оештыру; хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү;
  - укучыларны укутуга кабул итү;
  - әлеге Устав һәм федераль һәм региональ законнар норматив хокукый актлары таләпләре нигезендә белем бирү һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруны оештыру;
  - Учреждение мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокукларын үтәү;
  - локаль норматив, боерык бирү актларын эзерләүне, карауны, кабул итүне оештыру;
  - Учреждение хезмәткәрләренә эш режимын оештыру һәм Учреждение эше режимын үтәүне тикшереп торү;
  - Учреждение идарәсенә коллегияль органнары карарларын үтәүне туктатып торү яисә аларны законнарга, әлеге Уставка һәм Учреждениегә башка локаль норматив актларына каршы килә торган карарларга вето салу хокукы;
  - граждандык-хокук килешүләре, контрактлар төзү;
  - ышанычнамәләр бирү;
  - Учреждение мөлкәте белән эш итү хокукын гамәлдәге законнарда һәм әлеге Уставта билгеләнгән чикләрдә гамәлгә ашыру;
  - Учреждение идарәсенә коллегияль органнарының әлеге Устав һәм локаль норматив актлар белән билгеләнгән аерым компетенциясен тәпшикләп итмәгән башка мәсьәләләргә хәл итү.
- 4.11. Директорга башка житәкче вазыйфалар (педагогик эшчәнлектән тыш) белән Учреждение эчендә яки тышында берләштерергә рөхсәт ителми.
- 4.12. Директор үзенең йөкләнгән вазыйфалары (шәхси, магди) үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен гамәлдәге законнар һәм хезмәт шартнамәсе нигезендә жаваплы була.
- 4.13. Идарәгә коллегияль органнары түбәндәгеләр:
- Учреждение хезмәткәрләренә гомуми жыйынышы;
  - Педагогик совет.
- 4.14. Белем бирү оешмасы белән идарә итү мәсьәләләргә буенча һәм белем бирү оешмасы тарафыннан аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган локаль норматив актлар кабул иткәндә балигъ булмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренә) һәм педагогик хезмәткәрләргә фикерләрен исәпкә алу максатларында, Учреждениедә укучы һәм балигъ булмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренә) инициативасы буенча Учреждениедә төзелә һәм эшли:
- 1) Укучылар советы;
  - 2) Балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләргә) советы - Ата-аналар комитеты;
  - 3) Учреждение хезмәткәрләргә һөнәри берлеге.
- 4.15. Учреждениедә мәжбүри булган: күзәтү советы, попечительлар советы кебек мәжбүри булмаган идарәгә коллегияль органнары формалаштырырга мөмкин. Компетенция, структура, формалаштыру, эшчәнлек тәртибе, вәкаләтләр

чоры Учреждениенен локаль норматив акты белән жайга салына.

4.16. Учреждениядә кинәшү һәм кинәш бирү вәкаләтләре булган коллегияль идарә органнары: методик совет, методик берләшмә, директор каршындагы кинәшмә төзелергә мөмкин. Компетенция, структура, формалаштыру, эшчәнлек тәртибе, вәкаләтләр чоры Учреждениенен локаль норматив акты белән жайга салына.

4.17. Учреждение хезмәткәрләренен гомуми жыелышы - идарәнен коллегияль органы (алга таба - Гомуми жыелыш).

4.18. Гомуми жыелыш составына хезмәткәрләр керә, алар өчен Учреждение хезмәт шартнамәләре нигезендә төп эш урыны булып тора. Хезмәткәрләренен гомуми жыелышы идарәнен даими эшләрче органы булып тора һәм вакытсыз гамәлдә була.

4.19. Гомуми жыелыш эшендә катнашу аның эгъзалары тарафыннан ижтимагый башлангычларда - түләүсез гамәлгә ашырыла.

4.20. Гомуми жыелыш рәисе - Учреждение директоры (Учреждение директоры вазыйфаларын башкаручы зат). Житәкченен вәкаләтләре вазыйфага билгеләнү датасыннан башлана һәм Учреждение директоры вазыйфасыннан азат итү датасы туктатыла.

4.21. Гомуми жыелыш кирәк булган саен жыела, ләкин календарь елга ике тапкырдан да ким түгел. Гомуми жыелыш рәис, педагогия советы инициативасы буенча, гомуми жыелышның кимендә дүрттән бере инициативасы белән жыелырга мөмкин.

4.22. Гомуми жыелыш, әгәр анда Гомуми жыелышның исемлек составыннан кимендә 2/3 катнашсалар, хокуклы була. Карарлар кабул итү гомуми жыелышта катнашучы эгъзаларының гади күпчелек тавышы белән ачык тавыш бирү юлы белән гамәлгә ашырыла. Тавышлар тигез булганда, гомуми жыелыш рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

4.23. Гомуми жыелыш карары читтән торып тавыш бирүне уздыру юлы белән Гомуми жыелыш утырышын уздырмыйча (сораштыру юлы белән) кабул ителергә мөмкин. Мондый тавыш бирү документлар алмашу юлы белән тапшырыла торган һәм кабул ителә торган хәбәрнен аутентивлыгын һәм аларның документаль раславын тәэмин итүче теләсә кайсы элементә төре ярдәмендә үткәрелергә мөмкин.

4.24. Гомуми жыелыш компетенциясенә караган мәсьәләләр буенча һәр хезмәткәр бер тавыш хокукына ия. Гомуми жыелыш утырышында хезмәткәр булмаганда, тавыш бирү хокукы башка затларга тапшырыла алмый.

4.25. Гомуми жыелыш утырышы һәм аның карарлары беркетмәләр белән рәсмиләштерелә. Протоколлар Учреждениядә даими саклана.

4.26. Учреждение хезмәткәрләренен гомуми жыелышы:

- 1) Учреждениенен күмәк шартнамәсен һәм аңа үзгәреشلәр кабул итә, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен;
- 2) учреждение хезмәткәрләре белән хезмәт мөнәсәбәтләрен жайга сала торган локаль норматив актлар кабул итә;
- 3) социаль яклау мәсьәләләрен карый һәм учреждение хезмәткәрләренә социаль ярдәм турында карар кабул итә;
- 4) Учреждение хезмәткәрләренен коллектив таләпләрен чыгара һәм коллектив

хезмэт бэхәсен хәл итүдә катнашу өчен вәкаләтле вәкилләрне сайлый;

5) хезмәткә түләү һәм хезмәткәрләрне кызыксындыру турында локаль норматив актларга керүче хезмәткәрләрнең критерийларын һәм нәтижәләгә күрсәткечләрне билгели;

6) Учреждение комиссиясендә хезмәткәрләр вәкилләрне сайлый;

7) Учреждениядә хезмәт дисциплинасының торышы мәсьәләләре турында фикер алыша, аны ныгыту буенча тәкъдимнәр бирә;

8) тармак, ведомство бүләкләре белән бүләкләү өчен хезмәткәрләрне күрсәтү һәм аларга мактаулы исемнәр бирү турындагы мәсьәләләргә карый;

9) директор инициативасы буенча фикер алышуга чыгарыла торган башка мәсьәләләргә карый.

4.27. Гомуми жылыш Учреждение исеменнән чыгыш ясарга хокуксыз.

4.28. Гомуми жылышның компетенциясе чикләрендә кабул ителгән һәм гамәлдәге законнарга һәм әлегә Уставка каршы килми торган карарлары Учреждение директорына һәм барлык хезмәткәрләргә тәкъдим ителә.

4.29 Учреждение директоры боерыгы белән расланган Хезмәткәрләрнең гомуми жылышы карарлары үтәлү өчен мәжбүри була.

4.30. Хезмәткәрләрнең гомуми жылышы эшчәнлеген оештыру тәртибе, чыгын торып тавыш бирүне үткәру тәртибе (сораштыру юлы белән) Учреждениеендә локаль норматив акты белән жайга салына.

4.31. Учреждениеендә педагогик советы тәрбия һәм укытуның бердәм максатчан юнәлешле процессына гомуми житәкчелекне гамәлгә ашыручы коллегияль идарәнең даими эшләүче органы булып тора.

4.32. Учреждениеендә педагогик советы вакыты юк.

4.33. Учреждениеендә Педагогика советы составына түбәндәгеләр керә: Учреждение директоры (директор вазифаларын башкаручы зат), директор урынбасарлары, Учреждениядә хезмәт килешүе нигезендә эшләүче барлык педагогик хезмәткәрләр, ата-аналар комитеты рәисе, Укучылар советы вәкиле.

4.34. Педагогика советы композициясе:

1) Учреждениеендә белем бирү программаларын кабул итә;

2) агымдагы уку елына уку планын, календарь уку графигын, уку предметларының, курсларның, дисциплиналарның (модульләргә), башка компонентларның эш программаларын, тәрбия эшенең календарь планын, аттестация формаларын кабул итә;

3) уку елына планнар кабул итә;

4) Учреждение үсеше программасын кабул итә;

5) белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы локаль норматив актлар кабул итә;

6) агымдагы уку елына башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү уку-укыту программаларын дәүләт аккредитациясенә ия булган белем бирү программаларын, шулай ук күрсәтелгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда файдалануга тәкъдим ителгән дәрәҗәләргә расланган федераль исемлегә нигезендә дәрәҗәләргә исемлеген, шулай ук күрсәтелгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда файдалануга кертелгән уку-укыту пособиеләрен кабул итә;

- 7) Учреждениенен белем бирү эшчәнлегенен төп юнәлешләрнен билгели;
- 8) Учреждениенен белем бирү программаларын үзләштерүнен планлаштырылган нәтижеләренә ирешүгә мониторинг һәм анализ ясай;
- 9) агымдагы контроль, арадаш һәм дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижеләрен мониторинглауны һәм анализлауны гамәлгә ашыра;
- 10) укуыту һәм тәрбия, мәгариф технологияләре, электрон укуыту ысулларын керту, куллану һәм камилләштерү турында карар кабул итә;
- 11) педагогик хезмәткәрләрнен квалификациясен күтәрүгә, аларның белем бирү процессы һәм мәгариф технологияләре методикаларыннан, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләреннән файдалану һәм камилләштерү буенча ижади инициативаларын үстерүгә ярдәм итә;
- 12) арадаш аттестацияне үткәрү рәвешләре һәм тәртибе турында карар кабул итә;
- 13) белем бирүнен сыйфатын бәяләүнен эчке системасы эшчәнлеген тәмин итү, үз-үзенә тикшерүне үткәрү формасы, периодлылыгы һәм тәртибе турында карар кабул итә;
- 14) академик бурычлары булмаган һәм уку планын яисә индивидуаль укуыту планын тулысынча үтәген укучыларны дәүләт йомгаклау аттестациясенә керту турында карар кабул итә;
- 15) арадаш аттестацияне уңышлы үткән укучыларны киләсе сыйныфка күчерү турында карар кабул итә;
- 16) нигезле сәбәпләр буенча аттестация узмаган яисә академик бурычлары булган шартлы укучыларны киләсе сыйныфка күчерү турында карар кабул итә;
- 17) ата-аналар (законлы вәкилләр) каралганча, психологик-медик-педагогик комиссия киңәшләре нигезендә кабат укуытуга, жайлаштырылган белем бирү программалары буенча укырга күчерү яисә, аңа белем бирү вакытыннан алда академик бурычын юкка чыгармаган, укучыларның индивидуаль укуыту планы буенча укуга күчү турында карар кабул итә;
- 18) академик бурычны билгеләнгән срокта бетермәгән башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча укучыларга гаилә белеме формасында белем алуны дәвам итү турында карар кабул итә;
- 19) төп гомуми белем һәм уртача гомуми белем һәм аларга кушымталар турында аттестатлар бирү турында карар кабул итә;
- 20) законда һәм әлеге Уставта каралган очракларда укучыны Учреждениедән төшерен калдыру турында карар кабул итә;
- 21) укучыларны бүләкләү турында карар кабул итә;
- 22) педагогик вазыйфаларны биләүгә конкурс игълан итү һәм аның шартларын раслау турында карар кабул итә;
- 23) Учрежденидә гамәлгә ашырыла торган һәм Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрнен) ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә Учреждение белән идарә итүне камилләштерү буенча күрсәтелгән берләшмәләрнен дәлилленгән тәкъдимнәрен карау юлы белән, шулай ук аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган локаль норматив актлар кабул ителгәндә булышлык күрсәтә.

4.35. Педагогика советы үз составынан рәисне һәм секретарьне сайлай. Рәис

һәм секретарьны сайлау тәртибе һәм аның вәкаләтләре чоры Учреждениенен локаль норматив акты белән билгеләнә.

4.36. Педагогика советы утырышы һәм аның карарлары беркетмәләр белән рәсмиләштерелә. Протоколлар Учреждениядә даими саклана.

4.37. Учреждениенен педагогика советы рәисе тарафыннан кимендә дүрттән бер тапкыр чакырыла. Педагогика советының чираттан тыш утырышлары аның санының өчтән береннән ким булмаган өлеше булган рәис яки инициатив төркем таләбе буенча уздырыла.

4.38. Педагогика советы утырышын (көндезге бүлектә - катнашучыларның шәхси катнашында, читтән торып видеоконференц-элемент системаларын кулланып) үткәру рәвешә рәис тарафыннан билгеләнә.

4.39. Педагогика советы карары, аның утырышында составының кимендә өчтән икесе катнашса һәм карар өчен катнашучылар санының яртысыннан артыгы тавыш бирсә, хокуклы дип санала.

Тавыш бирү процедурасы Учреждениенен Педагогика советы утырышында билгеләнә. Тавышлар саны тигез булганда, Учреждение Педагогика советы рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

4.40. Педагогика советы Учреждение исеменнән чыгыш ясарга хокуклы түгел.

4.41. Педагогика советының үз компетенциясе чикләрендә кабул ителгән карарлары белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның барысы тарафыннан да үтәлүе мәжбүри. Педагогика советы карарлары Учреждение директоры боерыклары белән раслана.

4.42. Педагогика советы эшчәнлеген оештыру, утырышлар үткәру тәртибе Учреждениенен локаль норматив акты белән билгеләнә.

4.43. Укучылар Учреждение белән идарә итүдә укучылар Советы эшчәнлегә аша катнашырга хокуклы.

Укучылар Советы - укучыларның сайланулы вәкиллекле органы:

- Учреждение идарәсенен коллегиаль органнарында укучыларның мәнфәгатләрен чагылдыра;

- укучыларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатләрен яклый;

- балигъ булмаган укучыларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул итү мәсьәләләре буенча фикер белдерә.

4.44. Укучыларның структурасы, вәкаләтләрен формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм карарлар кабул итү тәртибе, белем алуучыларның Советы вәкаләтләре Учреждениенен локаль норматив актлары белән билгеләнә.

4.45. Учреждение белән идарә итүдә ата-аналарның катнашу формасы Учреждениенен ата-аналар комитеты. Ата-аналар комитеты - сайланулы вәкиллекле коллегиаль орган. Ата-ана комитетының структурасы, вәкаләтләрен формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм карарлар кабул итү, вәкаләтләре Учреждениенен локаль норматив актлары белән билгеләнә.

4.46. Ата-аналар комитеты ата-аналар (законлы вәкилләр) инициативасы белән төзелә һәм аларның ижтимагый үзешчәнлегә формасы булып тора. Ата-аналар комитеты Учреждение укучыларының барысының да яисә ата-аналарының (законлы вәкилләрнен) мәнфәгатләрен яклый.

4.47. Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар - укучылар, балигъ булмаган

укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре), педагогик хезмәткәрләр һәм аларның вәкилләре, Учреждение. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокукый статусы (компетенциясе, вәкаләтләре, хокуклары, бурычлары, җаваплылыгы) гамәлдәге законнар һәм Учреждениенң локаль норматив актлары нигезләмәләре белән жайга салына.

4.48. Учреждение белән идарә итүдә педагогик хезмәткәрләрнең катнашу тәртибе түбәндәгечә билгеләнә: педагогик хезмәткәрләр идарәнең коллегияль органнары утырышларында тавыш бирү хокукына ия, белем бирү программаларын, шул исәптән укуыту планнарын, календарь уку графикларын, уку предметларының, курсларның, дисциплиналарның (модульләрнең), методик материалларның һәм мәгариф программаларының башка компонентларының эш программаларын эшләүдә катнашу; белем бирү оешмасы эшчәнлегенә кагылышлы мәсьәләләрне, шул исәптән идарә органнары һәм ижтимагый оешмалар аша, фикер алышуда катнашу; белем бирү процессын үзгәртү һәм яхшырту буенча тәкъдимнәр кергү.

4.49. Әлеге Уставны күп тапкырлар тупас бозган өчен Учреждение Педагогия советы карары буенча, дисциплинар түләтү чарасы буларак, 15 яшькә җиткән укучыны Учреждениедән чыгару рөхсәт ителә. Әлеге Уставны тупас бозу дип белем алучыны бозу таныла, ул йогынты ясый яки реаль рәвештә авыр нәтиҗәләргә китерергә мөмкин:

- Укучыларның, хезмәткәрләрнең, Учреждениегә килүчеләрнең сәламәтлегенә һәм тормышына зыян китерү;

- Учреждение мөлкәтенә, укучыларның, хезмәткәрләрнең, Учреждениегә килүчеләрнең мөлкәтенә зыян китерү;

- Учреждение эшен дезорганизацияләү.

4.50. Инженер-техник, административ-хужалык, җитештерү, укуыту-ярдәмче, медицина һәм башка вазыйфалар биләү хокукына квалификация белешмәлекләрендә һәм (яисә) һөнәри стандартларында күрсәтелгән квалификация таләпләренә җавап бирүче затлар ия.

4.51. Хезмәткәрләрнең хокуклары һәм бурычлары (педагогик хезмәткәрләрдән тыш).

Хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда хезмәт шартнамәсен төзү, үзгәртү һәм өзү;

- аңа хезмәт килешүе белән бәйлә эш бирү;

- хезмәтне саклауның дәүләт норматив таләпләренә һәм күмәк шартнамәдә каралган шартларга туры килә торган эш урыны;

- квалификациясе, кыенлыгы, башкарылган эшнәң күләме һәм сыйфаты нигезендә хезмәт хакын тулысынча түләүдә;

- аерым һөнәрләр һәм хезмәткәрләрнең категорияләре өчен кыскартылган эш вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, атналык ял көннәре, эшләми торган бәйрәм көннәре, еллык отпусklar өчен түләнгән торган ял көннәре бирү белән тәмин ителә торган ял;

- хезмәт шартлары һәм эш урынында хезмәтне саклау таләпләре турында, хезмәт шартларын махсус бәяләү турында законда каралган хокукларны гамәлгә ашыруны да кертеп, тулы дәрәҗә мәгълүмат;

- башка федераль законнарда билгелэнгән тәртиптә эзерләү һәм өстәмә һөнәри белем бирү;
  - һөнәри берлекләр төзү хокукын да кертел, үз хезмәт хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау өчен аларга керүне дә кертел, берләштерү;
  - Учреждениядә «Россия Федерациясендә мөгариф турында» 2012 елның 29 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, әлеге Устав, башка федераль законнарда һәм коллектив шартнамәдә каралган рәвешләрдә кагнашу;
  - коллектив сөйләшүләр алып бару һәм коллектив шартнамәләр һәм килешүләр төзү, шулай ук коллектив шартнамәнең, килешүләрнең үтәлеше турындагы мәгълүматка;
  - законнар белән тыелмаган барлык ысуллар белән үзенең хезмәт хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау;
  - индивидуаль һәм күмәк хезмәт бәхәсләрен, забастовка хокукын да кертел, Россия Федерациясенең Хезмәт кодексында, башка федераль законнарда билгелэнгән тәртиптә хәл итү;
  - хезмәт бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа китергән зыянны каплау һәм федераль законнарда билгелэнгән тәртиптә мораль зыянны компенсацияләү;
  - федераль законнарда, муниципаль хокукый актларда каралган очрактарда мәжбүри социаль иминләштерү;
  - Россия Федерациясенең хезмәт законнары нигезендә башка хокуклар.
- Хезмәткәр бурычлы:
- хезмәт килешүе белән аңа йөклэнгән хезмәт бурычларын намус белән үтәргә;
  - эчкә хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәргә;
  - хезмәт дисциплинасын сакларга;
  - хезмәтнең билгелэнгән нормаларын үтәргә;
  - хезмәтне саклау һәм хезмәт иминлеген тәмин итү таләпләрен үтәргә;
  - эш бирүче һәм башка хезмәткәрләр мөлкәтенә (шул исәптән эш бирүчедә булган өченче зат мөлкәтенә, әгәр эш бирүче әлеге мөлкәтнең сакланышы өчен җаваплы булса) сак карарга;
  - эш бирүчегә йә кешеләрнең гомеренә һәм саламәтлегенә куркыныч тудыручы өзгәртү барлыкка килү турында турыдан-туры җитәкчегә, эш бирүче мөлкәтенең сакланышы турында (шул исәптән эш бирүчедә булган өченче зат мөлкәте, әгәр эш бирүче әлеге мөлкәтнең сакланышы өчен җаваплы булса) кичекмәстән хәбәр итәргә;
  - һөнәри стандарт таләпләренә туры килергә;
- Учреждениенең локаль норматив актлары нигезендә аттестация узарга;
- Россия Федерациясе законнарында билгелэнгән тәртиптә хезмәтне саклау өлкәсендә белем һәм күнекмәләренә укуы һәм тикшерү;
  - Учреждение Уставын, эчкә хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәргә;
  - Россия Федерациясенең гамәлдәге хезмәт законнары нигезендә башка бурычлар.
- Хезмәткәр җаваплы:
- үзенә йөклэнгән бурычларны үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен, аларның төре һәм чарасы гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнә;
  - эш бирүчегә китерелгән зыян өчен.

5. Учреждениенен локаль норматив актлары

5.1. Учреждение белем бирү мөнәсәбәтләрен һәм гамәлгә ашырыла торган башка эшчәнлекне жайга сала торган нормаларны үз компетенциясе чикләрендә Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыручы локаль норматив актлар кабул итә.

5.2. Локаль норматив актлар Учреждениенен Педагогик советы, Гомуми жыелыш тарафыннан кабул ителә һәм Учреждение директоры тарафыннан әлеге Уставның 4 бүлегендә билгеләнгән компетенциясе нигезендә раслана.

5.3. Учреждениедә укучыларның һәм хезмәткәрләреннән хокукларына кагылышлы локаль норматив актлар, балигъ булмаган укучыларның - ата-аналарның (законлы вәкилләреннән) Советы, шулай ук Учреждение хезмәткәрләреннән хезмәт законнарында, һөнәри берлегендә каралган тәртиптә һәм очрақларда кабул ителә.

5.4. Карар кабул итү алдыннан локаль норматив акт проекты текст рәвешендә Учреждениенен рәсми сайтында укучыларны, ата-аналарны (законлы вәкилләреннән), Учреждение хезмәткәрләрен таныштыру өчен «Локаль норматив актлар проектлары» махсус бүлегендә урнаштырыла. Укучылар советы, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) ата-аналар советы - Ата-аналар комитеты, учреждение хезмәткәрләреннән һөнәри берлеге локаль норматив акт проекты урнаштырган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча Педагогия советына, проект буенча гомуми жыелыш язма рәвештә дәлилләнгән фикерне жиберә.

5.5. Әгәр тиешле Совет (хезмәткәрләреннән һөнәри берлеге) локаль норматив акт проекты белән ризалыгын белдерсә, йә мотивлаштырылган фикер 5.5 пунктында күрсәтелгән көнгә кермәсә. Әлеге Устав срогы, Педагогия советы, Гомуми жыелыш локаль норматив акт кабул итә.

5.6. Тиешле Советның дәлилләнгән фикерендә локаль норматив акт проекты белән ризалык булмаса йә аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр булмаса, Педагогия советы, Гомуми жыелыш әлеге фикер белән тулысынча яисә өлешчә килешергә һәм локаль норматив акт проектына үзгәрешләр кертергә йә фикер белән килешмәскә һәм башлангыч редакциядә локаль норматив акт кабул итәргә хокуклы.

5.7. Укучыларның яисә Учреждение хезмәткәрләреннән нигезләмәләрен мәгариф турындагы законнарда, хезмәт законнарында билгеләнгән нигезләмәләр белән чагыштырганда начарайта торган локаль норматив актлар нормалары йә билгеләнгән тәртипне бозып кабул ителгән, Учреждение кулланылмый һәм юкка чыгарылырга тиеш.

6. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу

6.1. Мәнфәгатьләр конфликты дигәндә, Учреждение хезмәткәреннән шәхси кызыксынучанлыгы аның хезмәт бурычларын тиешенчә үтәвенә йогынты ясарга мөмкин һәм шул ук вакытта Учреждение хезмәткәреннән шәхси кызыксынуы

арасында каршылыктар туа яки килеп чыгарга мөмкин, ул аның хезмәткәре булып тора, Учреждениенә мөлкәтенә һәм (яисә) эшлекле абруена зыян китерергә сәләтле.

6.2. Хезмәттәге бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясыяй яисә йогынты ясыяй ала торган Учреждение хезмәткәренә шәхси кызыксынуы дигәндә Учреждение эшчесенә хезмәт бурычларын акча, кыйммәтләр, башка милек, шул исәптән мөлкәти хокуктар, яисә милек характерындагы хезмәтләргә үзәң өчәң яки өчәңчә затлар өчәң алу мөмкинлөгә аңлашыла.

6.3. Учреждение директоры Учредительгә вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгәтләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

6.4. Учреждение хезмәткәре Учреждение директорына вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгәтләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

6.5. Учреждение директорына хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган белешмәләр исемлөгә, әлегә белешмәләргә тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләргә теркәү тәртибе Учреждение директоры тарафыннан билгеләнә.

7. Йомгаклау нигезләмәләргә

7.1. Учреждение, мәгариф турындагы кануннарда каралган үзәңчәлекләргә исәпкә алып, граждән законнарында билгеләнгән тәртиптә реорганизацияләнгә яисә бетерелә.

7.2. Әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр Учреждение аларны Учредитель тарафыннан гамәлгә куячы һәм Россия Федерациясә законнары билгеләнгән тәртиптә раслау юлы белән кертелә.

7.3. Уставка үзгәрешләр аларны Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алганнан соң үз көчәңә керә.

7.4. Учреждение бетерелгән очракта, кредиторларның таләпләргән канәгәтләндрәнгәннән соң калган оператив идарә хокукындагы Учреждениегә беркетелгән мөлкәт, шулай ук федераль законнар нигезендә аның йөкләмәләргә буенча түләтү алына алмаган мөлкәт, тиешле мөлкәт милекчесенә ликвидация комиссиясә тарафыннан тапшырыла һәм мәгарифне үстерү максатларына жиберелә.

7.5. Әлегә Устав билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвә үткән вакыттан үз көчәңә керә.